

Administration Factor Affecting the School Effectiveness in Kohkew Cluster under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1

Ilada Akharaphurisahon¹, Nissara Pronsurivong², and Amornrat Prawatrungraung³,

¹ Student of the Master of Education Program, Educational Administration Program, Faculty of Education, North Bangkok University, Thailand

^{2,3} Faculty of Education North Bangkok University, Thailand

¹E-mail: ilada.akha@northbkk.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-3707-5844>

² E-mail: nissara.pr@northbkk.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-8167-6147>

³E-mail: amornrat.wan@northbkk.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-7637-2355>

Received 21/03/2024

Revised 27/04/2024

Accepted 10/04/2024

Abstract

Background and Aims: In order to manage education to achieve the set goals efficiently and effectively, school administrators must be modern administrators, leaders of change in the administrative process, and professionally adapt to the changes that occur. Educational institution administration in the present era has many elements that will help the organization achieve maximum efficiency. The purpose of this research was (1) to study the administrative factors of the Ko Kaew Group educational institutions under the Rayong Primary Educational Service Area Office. (2) to study the effectiveness of the Koh Kaew Group educational institutions under the Rayong Primary Educational Service Area Office. (3) To study the relationship between administrative factors and the effectiveness of educational institutions in the Koh Kaew group under the Rayong Primary Educational Service Area Office. And (4) To study the competency of school administrators in the Koh Kaew Group under the Rayong Primary Educational Service Area Office.

Methodology: The sample group consisted of 140 school administrators, teachers, and educational personnel using stratified random sampling and simple random sampling using lottery methods. The research instrument was a questionnaire. The statistics used in the research were the mean percentage. Standard deviation, Pearson correlation coefficient and stepwise multiple regression statistical analysis.

Results: The research results found that; (1) Overall educational institution administration factors have opinions at a high level. (2) The overall effectiveness of the educational institution is at a high level. (3) The relationship between administrative factors and overall educational institution effectiveness has a positive relationship at a very high level ($r_{xy}=.951$), with

statistical significance at the .014 level. And (4) The Good predictive variables of educational institution effectiveness include environmental characteristics, personnel characteristics, and characteristics of the organization by statistically significant at the .01 level. These three factors together predict the effectiveness of educational institutions at 90.70 percent. The forecast equation can be written as follows.

Predictive equations in the form of raw scores

$$Y = .118 + .417X_1 + .288X_4 + .263X_3$$

Predictive equations in the form of standard scores

$$Z = .405X_1 + .306X_4 + .273X_3$$

Conclusion: The study's conclusions show that there is a significant positive correlation between the administration characteristics of educational institutions and overall effectiveness, which is strongly correlated and perceived favorably. Moreover, organizational, human, and environmental traits show up as important predictors that together account for 90.70% of the effectiveness of educational institutions.

Keywords: Academic Administration; School Effectiveness

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากระบี่ เขต 1

ไอลดา อัครภูริสาร¹, นิษฐา พรสุริวงษ์², และ อมรรัตน์ ประวัตรุ่งเรือง³

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^{2,3} คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องเป็นผู้บริหารยุคใหม่ เป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการบริหาร และปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างมีอาชีพ การบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน มีองค์ประกอบหลายอย่างที่จะช่วยให้องค์กรเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ (2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ และ (4) เพื่อศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 140 คน โดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิและสุ่มแบบง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์สถิติการถดถอยพหุคูณ แบบ Stepwise

ผลการวิจัย: (1) ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษาโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับสูงมาก ($r_{xy} = .951$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (4) ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีของประสิทธิผลของสถานศึกษาได้แก่ ลักษณะของสภาพแวดล้อม ลักษณะบุคลากร และ ลักษณะขององค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้ง 3 ปัจจัยดังกล่าวได้ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 90.70 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = .118 + .417X_1 + .288X_4 + .263X_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .405X_1 + .306X_4 + .273X_3$$

สรุปผล: ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญระหว่างลักษณะการบริหารงานของสถาบันการศึกษาและประสิทธิผลโดยรวม ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างมากและรับรู้ในแง่ดี นอกจากนี้คุณลักษณะขององค์กร มนุษย์ และสิ่งแวดล้อม ยังปรากฏเป็นตัวทำนายที่สำคัญ ซึ่งรวมกันแล้วคิดเป็น 90.70% ของประสิทธิผลของสถาบันการศึกษา

คำสำคัญ: ปัจจัยการบริหาร; ประสิทธิภาพของสถานศึกษา

บทนำ

สังคมไทยต้องเผชิญกับความท้าทายที่เป็นพลวัตรของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีและแรงกดดันจากภายในจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากร สิ่งแวดล้อมเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองล้วนส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ซึ่งเป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศและคุณภาพของคนไทยแต่ละกลุ่มวัยเป็นปัญหาสำคัญ ที่จะส่งผลต่อการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในอนาคต ทั้งเรื่องพัฒนาการและสติปัญญาตั้งแต่วัยเด็ก การขาดทักษะความรู้ความสามารถที่ส่งผลต่อผลิตภาพแรงงานของประเทศและปัญหาด้านสุขภาพในวัยผู้สูงวัยที่ส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายภาครัฐ ปัญหาเกิดขึ้นเป็นผลจากระบบการศึกษาของประเทศที่ยังไม่สามารถเตรียมและพัฒนาคนในแต่ละช่วงวัย ให้มีทักษะและคุณลักษณะที่พร้อมรับรองการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจและสังคม และเป็นปัญหาที่เชื่อมโยงกับระบบหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลการศึกษาในทุกระดับการศึกษา มาตรฐานสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูตามมาตรฐานวิชาชีพ และระบบการจัดการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ ทักษะการดำรงชีวิต รวมถึงการสร้างลักษณะนิสัยและคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับพลเมืองในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2560:67-69)

การบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องเป็นผู้บริหารยุคใหม่ เป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการบริหาร และปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างมีอาชีพ มีความ เป็นผู้นำ มีความรู้ ความสามารถและวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการองค์กร ด้วยรูปแบบการบริหาร องค์กรที่ดีสอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในปัจจุบันโอกาสที่จะประสบความสำเร็จก็สูงขึ้น การบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน มีองค์ประกอบหลายอย่างที่จะช่วยให้องค์กร หรือสถานศึกษาอยู่ได้อย่างมั่นคง มีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาในด้านต่าง ๆ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้การบริหาร มีผลโดยตรงต่อความสำเร็จขององค์กร หรืออาจกล่าวได้ว่าโรงเรียนดีมีคุณภาพ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้อง กับงานศึกษาของพิศสวาท ศรีเสน (2551) ผู้บริหารคือ บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน ผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวขององค์กร ดังนั้นในกระบวนการบริหารจัดการ ผู้บริหารจึงต้องปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ซึ่งเป็นความจำเป็นที่ผู้บริหาร จะต้องสนใจใฝ่รู้ และพัฒนาให้สอดคล้องกันต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลาเพื่อที่จะทำให้การบริหารจัดการองค์กรอยู่รอด และเกิดผลบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และการปรับเปลี่ยนบริบทโครงสร้างในการบริหารจัดการศึกษาไทย ตามรูปแบบที่ทันสมัยในปัจจุบันให้มีความสำคัญในเรื่องของการปฏิรูปการศึกษาโดยมีความมุ่งหมายที่พัฒนาและจัดการการศึกษาไทยเพื่อพัฒนาให้คนในประเทศไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบเป็นคนดี มีสติปัญญาเยียบแหลม มีความสุข และมีศักยภาพในการทำงานและพร้อมที่จะแข่งขัน ออกไปสู่โลกกว้างไขว่ศักยภาพพร้อมสร้างสรรค์ผลงานต่าง ๆ บนเวทีโลก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎที่ได้กำหนดไว้ คือ 1.) จัดทำนโยบายแผนนโยบาย และแผนการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น 2.) วิเคราะห์และจัดตั้ง

งบประมาณ เงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่าย งบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว 3.) ประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา 4.) กำกับ ดูแล การติดตาม การประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และในเขตพื้นที่การศึกษา 5.) ศึกษา วิเคราะห์วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา 6.) ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริมหรือสนับสนุน การพัฒนาการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา 7.) จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่ 8.) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาของเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่นๆ ที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา 9.) ดำเนินการและการประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่ 10.) ประสานงานส่งเสริมการดำเนินการคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการการศึกษา 11.) ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไประหว่างองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 12.) ปฏิบัติงานร่วมกันและพร้อมสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย เป็นหน่วยงานที่ ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ตามศักยภาพเป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของรัฐ ให้การศึกษาเอกชนมีบทบาทสำคัญต่อการศึกษานานาชาติในการแบ่งเบาภาระการจัดการศึกษาของรัฐในการจัดการศึกษา ทุกระดับทุกประเภทการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ เป็นการสร้างกลยุทธ์ใหม่ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคล สังคมไทย สามารถยกระดับความรู้ความสามารถของ คนไทยให้ทัดเทียมกับนานาชาติและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล เพื่อประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษานานาชาติในภูมิภาคเอเชียต่อไป

จากข้อมูลข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 โดยการศึกษาครั้งนี้ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการบริหารในยุคปัจจุบันได้ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนนโยบายเพื่อให้สถานศึกษามีประสิทธิผลสูงมากยิ่งขึ้น และสำนักงานเขตสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษาในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1

4.เพื่อศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา

ความหมายของประสิทธิผลของสถานศึกษา

ประสิทธิผลเป็นเครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ในการตัดสินใจว่าการบริหารของหน่วยงานหรือ องค์การใด องค์การหนึ่งสามารถดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายได้หรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้มากน้อย เพียงใดเป็นเรื่องเกี่ยว ผลที่ได้รับและผลสำเร็จของงาน มีความเกี่ยวข้องกับผลงานที่องค์กร พึ่งประสงค์ประสิทธิผลจึงมีความหมายที่ แตกต่างกันไปตามความเข้าใจของนักวิชาการ ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของประสิทธิผลไว้ดังนี้

ฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel.2008) กล่าวว่า ประสิทธิผลขององค์การ หมายถึง การที่ผู้บริหาร สามารถใช้ภาวะผู้นำเป็นศูนย์รวมในการจัดการศึกษาทำให้ครูและนักเรียน เกิดความพึงพอใจเป็นผลทำให้การ ดำเนินงานของโรงเรียนมีประสิทธิผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

จตุรภัทร ประทุม (2559) ได้สรุปความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียน คือ ความสามารถของ โรงเรียนในการผลิตนักเรียนใหม่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้สามารถพัฒนา นักเรียนให้มีทัศนคติในทางบวก ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม และมีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จริยาภรณ์ พรหมมิ (2559) ได้สรุปความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึงการที่โรงเรียนมี ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สามารถพัฒนาทัศนคติของนักเรียนให้เป็น ทางบวกต่อโรงเรียนตลอดจนสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนเข้ากับสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและ ภายนอกรวมทั้งแก้ปัญหาภายในโรงเรียนซึ่งทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานโดยเป็นการมองประสิทธิผล ของทั้งระบบ เป็นสภาพความสำเร็จของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สามารถทำหน้าที่จนบรรลุเป้าหมายตามที่ กำหนดไว้

สรุปได้ว่าประสิทธิผลของสถานศึกษา หมายถึงผลสำเร็จหรือความสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถ ดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ โดยใช้ความสามารถและประสบการณ์ของ ผู้บริหารในการดำเนินงานเพื่อโน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้เกิดตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ของครูทั้งใน ด้านผลผลิตและด้านผลลัพธ์

เกณฑ์การประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษา

มอท์ (Mott.1972) ที่ได้แสดง ความเห็นว่าการที่สถานศึกษาจะมีประสิทธิผลเพียงใดนั้น พิจารณาได้ จากความสามารถ 4 ประการ ได้แก่ 1. ความสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผลสัมฤทธิ์ ทางการ เรียนเป็นตัวแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ หรือความล้มเหลวทางการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น พฤติกรรม หรือความสามารถของบุคคลที่เกิดจากการเรียนการสอน เป็นพฤติกรรมที่พัฒนางอกงาม ขึ้นจาก การฝึกอบรมสั่งสอนโดยตรง ดังนั้น การสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้ เป็น ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานในโรงเรียน ทั้งด้านการบริหารการจัดการ เรียนการ สอน การจัดบรรยากาศและใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม จนทำให้นักเรียนในสถานศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง 2. ความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ทัศนคติ หมายถึง ความ คิดเห็นที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ท่าทีความรู้สึกเป็นการตอบสนองภายในของบุคคลต่อกระแสของการตอบสนองภายนอก ซึ่งมีได้ทั้งในลักษณะทางบวก (Positive) คือ สนใจ พอใจ นิยมชมชอบ สนับสนุน ปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ และด้านลบ (Negative) คือ เบื่อหน่าย ไม่พอใจ ไม่สนใจ ขัดแย้ง ไม่ร่วมมือหรือปฏิบัติตาม ซึ่งเป็นเรื่องการตอบสนองของเอกตบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ หรือสถานการณ์ ต่าง ๆ ดังนั้น การสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร สถานศึกษาในการอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย รู้จักพัฒนาตนเอง มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษา และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข 3. ความสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมด้านต่าง ๆ ในโรงเรียนถือว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมของนักเรียน เพราะ สิ่งแวดล้อมของโรงเรียนจะช่วยให้เด็กนักเรียนเกิดการเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่าง ๆ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำเนินงานภายในโรงเรียนให้มีสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยมี ผู้บริหารเป็นผู้อำนวยการความสะอาดในการปฏิบัติงานและให้ความดูแลเอาใจใส่ ซึ่งหมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานด้านการบริหาร การจัดการ เรียนการสอน การปรับหลักสูตรเพื่อให้สถานศึกษาทันกับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม 4. ความสามารถในการแก้ไขปัญหา เป็นความสามารถในการปรับตัวเปลี่ยนแปลง พัฒนาเพื่อการอยู่รอด โดยสามารถรับมือกับสิ่งเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มีความสามารถในการประสาน สัมพันธ์ของสมาชิกในองค์การเพื่อรวมพลังให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติภารกิจใน องค์การ เป็นกระบวนการที่มีส่วนร่วมและแก้ปัญหาของตนในองค์การ ความรวดเร็ว การยอมรับ วิธีการ และ ระเบียบใหม่โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูช่วยกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอนนักเรียน และงานรับผิดชอบอื่น ๆ จนประสบความสำเร็จ และบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

ปัจจัยทางการบริหารการศึกษา

ปัจจัยทางการบริหาร มีผู้วิจัยและศึกษาไว้เป็นจำนวนมาก ทั้งให้แนวคิดและทฤษฎีที่แตกต่างกันดังนี้

สเตียร์ส (Steers.1977) ได้กล่าวว่าปัจจัยการบริหาร ประกอบด้วย 4 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านองค์การ (Organization Characteristics) องค์การเป็นหน่วยสังคมหรือ หน่วยงานที่มีบุคคลกลุ่มหนึ่งรวมกันดำเนินกิจกรรม โดยการแบ่งงานกันทำ ผสมผสานข่าวสารข้อมูล ร่วมกันในการตัดสินใจ เริ่มด้วยโครงสร้างภายในองค์การ และเทคโนโลยีองค์การ 2. ด้านสภาพแวดล้อม (Environmental Characteristics) มีความสำคัญต่อ ความสำเร็จหรือประสิทธิผลขององค์การ โดยแบ่งสภาพแวดล้อมออกเป็น 2 ประเภทคือ สภาพแวดล้อมภายนอก และสภาพแวดล้อมภายใน 3. ด้านบุคลากร (Employee Characteristics) บุคลากรเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาองค์การ สเตียร์ส (Steers) ได้กล่าวไว้ว่าลักษณะของบุคลากรใน องค์การที่มีพฤติกรรมซึ่งมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานอันจะนำไปสู่ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของ องค์การ สิ่งที่ต้องพิจารณาคือเรื่องสำคัญ 2 เรื่อง ด้วยกัน คือ ความผูกพันต่อองค์การและการปฏิบัติงาน 4. ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงาน (Managerial Policies and Practices) นโยบายการบริหารและการปฏิบัติงานจะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้องค์การบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และมีประสิทธิภาพ คือ นโยบายในการบริหารและการปฏิบัติ อันเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถเป็น ตัวกำหนดประสิทธิผลขององค์การ ได้แก่ ภาวะผู้นำและการตัดสินใจ การติดต่อสื่อสาร และการบริหารสารสนเทศ

สรุปได้ว่า ปัจจัยการบริหาร คือ ปัจจัยการบริหารจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา อาจจะประกอบไปด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ ได้แก่ ลักษณะขององค์การ ลักษณะของสภาพแวดล้อม ลักษณะบุคลากร และ

นโยบายการบริหารและการปฏิบัติงาน ลักษณะของสภาพแวดล้อม ลักษณะบุคลากร และนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ Steers (1977) ซึ่งอธิบายไว้ว่า ปัจจัยการบริหารที่เอื้อต่อการบรรลุผลสำเร็จของ สถานศึกษาประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ ลักษณะขององค์กร (Organization Characteristics) ลักษณะของสภาพแวดล้อม (Environmental Characteristics) ลักษณะบุคลากร (Employee Characteristics) และนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงาน (Managerial Policies and Practices) และประสิทธิผลของสถานศึกษา ตามแนวคิดของมอทท์(Mott, 1992) ที่ได้แสดงความเห็นว่าการที่สถานศึกษาจะมีประสิทธิผลเพียงใดนั้น พิจารณาได้จากความสามารถ 4 ประการ ได้แก่

- 1) ความสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
- 2) ความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทักษะทางบวก
- 3) ความสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมด้านต่าง ๆ
- 4) ความสามารถในการแก้ไขปัญหา

ดังนั้นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีดังนี้

ตัวแปรต้น

ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา (Steers, 1977) ประกอบด้วย 4 ด้านได้แก่

1. ด้านลักษณะขององค์กร
2. ด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม
3. ด้านลักษณะบุคลากร
4. ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงาน

ตัวแปรตาม

ประสิทธิผลของสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา (Mott, 1992)

1. ความสามารถผลิตนักเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
2. ความสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทักษะทางบวก
3. ความสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้านต่าง ๆ ในโรงเรียน
4. ความสามารถในการแก้ไขปัญหา

แผนภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 16 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน รองผู้บริหารสถานศึกษา 4 คน

และครู จำนวน 199 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 220 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. 2566)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970: 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 140 คน โดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ และการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ
 2. นำความรู้ที่ได้จากข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้ครอบคลุมเนื้อหา
 3. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่า IOC ได้ค่า $IOC = 0.80-1.00$
 4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลอง (Try-out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (- Coefficient) ของครอนบาค
 5. นำแบบสอบถามจากข้อ 4 มาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร - Coefficient ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่า = .986
 6. นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 5 มาปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
- ตอนที่ 1 เป็นการสอบถาม เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหาร
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
- ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยนำแบบสอบถามไปสอบถาม ผู้บริหารสถานศึกษา และครู กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 140 คน เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์สถิติการถดถอยพหุคูณ แบบ Stepwise

ผลการวิจัย

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 โดยภาพรวม ดังนี้

ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านลักษณะขององค์การ (x_1)	3.57	1.236	มาก
2. ด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม (x_2)	3.63	1.212	มาก
3. ด้านลักษณะบุคลากร (x_3)	3.60	1.309	มาก
4. ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงาน (x_4)	3.54	1.352	มาก
รวม	3.59	1.241	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 โดย ภาพรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.59, S.D.=1.241$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.63, S.D.=1.212$) รองลงมา คือ ด้านลักษณะบุคลากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.60, S.D.=1.309$) และด้านที่น้อย ที่สุด คือด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงาน ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.54, S.D.=1.352$) ตามลำดับ

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ของโรงเรียนกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 โดยภาพรวม ดังนี้

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ความสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (Y_1)	3.51	1.288	มาก
2. ความสามารถโรงเรียนพัฒนานักเรียนให้มีทักษะทางบวก (Y_2)	3.59	1.353	มาก
3. ความสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมด้านต่างๆ (Y_3)	3.58	1.338	มาก
4. ความสามารถในการแก้ไขปัญหา (Y_4)	3.61	1.335	มาก
รวม	3.57	1.273	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของ สถานศึกษา ของโรงเรียนกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 โดย

ภาพรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57, S.D. = 1.273$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถในการแก้ไขปัญหา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61, S.D. = 1.335$) รองลงมา คือ ความสามารถโรงเรียนพัฒนานักเรียนให้มีทักษะทางบวก มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59, S.D. = 1.353$) และด้านที่น้อยที่สุด คือ ความสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51, S.D. = 1.288$) ตามลำดับ

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

	X1	X2	X3	X4	X	Y
X1	1.000					
X2	.925**	1.000				
X3	.916**	.934**	1.000			
X4	.902**	.929**	.942**	1.000		
X	.962**	.974**	.977**	.973**	1.000	
Y	.928**	.911**	.929**	.926**	.951**	1.000

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับสูงมาก ($r_{xy} = .951$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีรายละเอียดดังนี้

ด้านลักษณะขององค์กร (x_1) ($r_{xy} = .928$) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม (x_2) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .911$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านลักษณะบุคลากร (x_3) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .929$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงาน (x_4) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r_{xy} = .926$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 4 ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ตัวแปร	ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล				
	B	SE	Beta	t	Sig
ค่าคงที่	.118	.101		1.174	.242
X ₁	.417	.069	.405	6.035**	.000
X ₄	.288	.076	.306	3.796**	.000
X ₃	.263	.084	.270	3.125**	.002
R = .954c R ² _{adj} = .9077 SE=.387 F=456.722 Sig=.000					

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis) พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ประกอบด้วย ด้านด้านลักษณะขององค์การ(X₁) ด้านนโยบายการบริหาร และการปฏิบัติงาน (X₄) และด้านลักษณะบุคลากร (X₃) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .954 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ชุดนี้ร่วมกันสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ได้ร้อยละ 90.77 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ .161

โดยตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด เรียงลำดับตามความสำคัญ ดังนี้ ด้านลักษณะขององค์การ(X₁) ($\beta = .405$) ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงาน (X₄) ($\beta = .306$) และด้านลักษณะบุคลากร (X₃) ($\beta = .270$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ตัว กับประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐานดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = .118 + .417X_1 + .288X_4 + .263X_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .405X_1 + .306X_4 + .273X_3$$

สรุปผลการวิจัย

- 1.ปัจจัยการบริหาร กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- 2.ประสิทธิผลของกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับสูงมาก ($r_{xy} = .951$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีของประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ดังนี้ เรียงลำดับตามความสำคัญ ดังนี้ ด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม (X2) ด้านลักษณะบุคลากร (X3) และด้านลักษณะขององค์กร (X1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยทั้ง 3 ปัจจัย ดังกล่าวได้ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษากลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ได้ร้อยละ 90.70 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = .118 + .417X1 + .288X4 + .263X3$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .405X1 + .306X4 + .273X3$$

แผนภาพที่ 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องงานวิจัยของ เอนก วิชาสังข์ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดอุดรธานี สอดคล้องงานวิจัยของยุวดี ประทุม (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 สอดคล้องงานวิจัยของ เอกพล อยู่ภักดี (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 สอดคล้องงานวิจัยของ ชีรพงศ์ อุพุม (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการเรียนรู้ตามทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหาร และชุมชน/หน่วยงานภายนอก มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนในการกำหนดนโยบาย และพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสถานศึกษามีห้องเรียนเพียงพอ และมีห้องพิเศษครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตระหนักถึงภารกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายความสำเร็จ ครูมีความผูกพันต่อสถานศึกษา และรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษาสอดคล้องแนวคิด สเตียร์ส (Steers. 1977) ได้กล่าวว่า เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จหรือประสิทธิผลขององค์กรตัว หนึ่ง โดยแบ่งออกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ลักษณะสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร และลักษณะสภาพแวดล้อมภายในองค์กร บุคลากรเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาองค์กร ได้กล่าวไว้ว่าลักษณะของบุคลากรในองค์กรที่มีพฤติกรรมซึ่งมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานอันจะนำไปสู่ความสำเร็จ หรือความล้มเหลวขององค์กร สิ่งที่ต้องพิจารณาคือเรื่องสำคัญ 2 เรื่อง ด้วยกัน คือ ความผูกพันต่อองค์กร การปฏิบัติงาน สอดคล้องแนวคิดของ Hong et al (2016) ได้กล่าวว่า การจัดบรรยากาศ ในโรงเรียน ห้องเรียน เพื่อดำเนินการปฏิบัติงานและการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมโดยผู้บริหาร ให้การสนับสนุนเอาใจใส่และ อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานและการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรม โรงเรียนเพื่อบรรลุเป้าหมายของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคุณลักษณะ ของครูและผู้บริหารในการนำวิสัยทัศน์ การรับรู้เป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจนมีความรู้ ความ เข้าใจและรับผิดชอบ ในบทบาทหน้าที่ในการทำงานอย่างชัดเจน ผู้บริหารและบุคลากรร่วมกันแก้ไขปัญหาเกิดขึ้นภายในโรงเรียนและมีความเต็มใจในการทำงานอันเป็นผลมาจากความผูกพันต่อโรงเรียน ที่เกิดจากระบบสร้างแรงจูงใจส่งผลต่อความพยายามในการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จโดย ผู้บริหารมีการจัดสภาพการทำงานและส่งเสริมสนับสนุน ให้กำลังใจ แก่บุคลากรเพื่อให้การปฏิบัติงาน ประสบผลสำเร็จ

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ของโรงเรียนกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ระยอง เขต 1 โดยภาพรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องงานวิจัยของวนิดา คงมัน (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สอดคล้องกับ รังสรรค์ อ้วนจิตร (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สอดคล้องงานวิจัยของยุวดี ประทุม (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันนั้นมุ่งทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21 Century Skills) มากยิ่งขึ้น คือมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ผลงาน มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ไขปัญหา รวมถึงผู้เรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญ ได้แก่ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานเป็นของตนเอง ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต และความรับผิดชอบต่อสิ่งที่เชื่อถือได้ เป็นต้น ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาเองจะต้องปรับเปลี่ยนตัวเองให้สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จะต้องเท่าทันการเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเอง ค้นหายุทธศาสตร์ใหม่ๆ ในการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องตามแนวคิด Mott (1992) ได้กล่าวไว้ว่า ความสามารถในการแก้ไขปัญหาเป็นความสามารถในการปรับตัวเปลี่ยนแปลงตัวเองให้พัฒนาเพื่อการอยู่ในรอดในสังคม โดยสามารถพร้อมที่จะรับมือกับสิ่งที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มีความสามารถในการประสานสัมพันธ์กับสมาชิกในองค์กรให้มีความเป็นหนึ่งเดียวกันในการปฏิบัติการในองค์กร เป็นกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของตนในองค์กรด้วยความรวดเร็ว การยอมรับวิธีการและระเบียบใหม่โดยผู้บริหารและครูช่วยกันแก้ไขปัญหาต่างๆ ทั้งด้านการบริหาร ด้านการจัดการเรียนการสอน และงานรับผิดชอบอื่นๆ ให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และประสบความสำเร็จ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีความสัมพันธ์ในทางบวก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธนา วาโยหะ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับมาก และมีความสัมพันธ์ทางบวก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุติ ประทุม (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 พบว่า ปัจจัยทางการบริหาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ทำให้การจัดการศึกษามีประสิทธิผล ทั้งนี้ทั้งนั้นผู้บริหารมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ปัจจัยในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา และสำเร็จในด้านการบริหารที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ อันจะส่งผลให้การจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องแนวคิดของสตีเยร์ส (Steers.1977) ได้กล่าวว่าปัจจัยการบริหาร ประกอบด้วย 4 ด้าน ประกอบด้วย 1.ด้านองค์การ (Organization Characteristics) องค์การเป็นหน่วยสังคมหรือ หน่วยงานที่มีบุคคลกลุ่มหนึ่งรวมกันดำเนินกิจกรรม โดยการแบ่งงานกันทำ ผสมผสานข่าวสารข้อมูล ร่วมกันในการตัดสินใจ เริ่มต้นด้วยโครงสร้างภายใน องค์การ และเทคโนโลยีองค์การ 2. ด้านสภาพแวดล้อม (Environmental Characteristics) มีความสำคัญต่อความสำเร็จหรือประสิทธิผลขององค์การ โดยแบ่งสภาพแวดล้อมออกเป็น 2 ประเภทคือ สภาพแวดล้อมภายนอก และสภาพแวดล้อมภายใน 3. ด้านบุคลากร (Employee Characteristics) บุคลากรเป็นปัจจัยหนึ่งที่มี ความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาองค์การ สตีเยร์ส (Steers) ได้กล่าวไว้ว่าลักษณะของบุคลากรใน องค์การ ที่มีพฤติกรรมซึ่งมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานอันจะนำไปสู่ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของ องค์การ สิ่งที่ต้องพิจารณา คือเรื่องสำคัญ 2 เรื่อง ด้วยกัน คือ ความผูกพันต่อองค์การและการปฏิบัติงาน 4. ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงาน (Managerial Policies and Practices) นโยบายการบริหารและการปฏิบัติงานจะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้องค์การบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และมีประสิทธิภาพ คือ นโยบายในการบริหารและการปฏิบัติ อันเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถเป็น ตัวกำหนดประสิทธิผลขององค์การ ได้แก่ ภาวะผู้นำและการตัดสินใจ การติดต่อสื่อสาร และการบริหารสารสนเทศ

4. ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยการบริหารทั้ง 3 ด้าน ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ได้ร้อยละ 91.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของอศิราภรณ์ วรรณรัตน์ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 พบว่าสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 75.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณา ภู่มะลิ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 70.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุติ ประทุม (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 พบว่า ตัวแปรปัจจัยการบริหารสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนได้ร้อยละ 62.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมาลย์ ลีทอง (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร พบว่าสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 73.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทั้งนี้จากการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 เนื่องจากผู้บริหาร และครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาได้ร่วมกันจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา รวมถึงผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา และวางแผนลักษณะองค์ของเราร่วมกันไปในทิศทางเดียวกัน มีแบบแผนขององค์การในการดำเนินงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการประชุมเพื่อกำหนดแนวทางในการประเมินผลของสถานศึกษาร่วมกัน มีแนวทางร่วมกันในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันวางนโยบายในการขับเคลื่อนองค์การไปพร้อมๆ กันมีการนำเสนอความคิดที่สร้างสรรค์ทันสมัยก้าวทันเทคโนโลยีของแต่ละบุคคลเพื่อนำมาพัฒนาองค์การจึงทำให้เกิดผล ซึ่งสอดคล้องตามแนวคิดของสเตียร์ส (1977) ได้กล่าวไว้ว่า นโยบายการบริหารและการปฏิบัติ อันเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถเป็นตัวกำหนดประสิทธิภาพขององค์การได้ สอดคล้องตามแนวคิดของ จิตินา วรณศรี (2557) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาผู้เรียนเป็นสิ่งที่ท้าทายครูผู้สอนอย่างยิ่งและเครื่องมือที่จะเป็นการสื่อสารการเรียนรู้ที่สำคัญเพื่อใช้พัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์และคิดเชิงนวัตกรรมสื่อสาร การวิจัย และการแก้ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงาน เป็นด้านที่น้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรกำหนดขั้นตอนในการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ให้มีความชัดเจนและง่ายต่อการปฏิบัติควรวางนโยบายในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาทุกปีการศึกษา แล้วแสวงหาแนวทางในการวางนโยบายเพื่อพัฒนาบุคลากร และพัฒนาด้านการจัดการศึกษาให้เป็นแบบแผนในแนวเดียวกันร่วมกันกับ ครู คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

2. ความสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เป็นด้านที่น้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา และครู ควรวิเคราะห์หาสภาพปัญหาที่ทำให้โรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงขึ้นทุกปีการศึกษา และร่วมกันหาวิธีการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของนักเรียน เช่นการจัดคิวในวันหยุด เพื่อพัฒนาให้นักเรียนในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นไป

3. ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวก อยู่ในระดับสูงมาก ซึ่งควรนำประเด็นปัจจัยการบริหารสถานศึกษาด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม มาวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อหาจุดอ่อนและจุดแข็งของกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 เพื่อนำมาวางแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้และเป็นการจัด

สภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับบริบทของนักเรียนต่อไป เช่นการจัดทำโครงการโรงเรียนสะอาด ก็ถือว่าเป็นการจัดสภาพแวดล้อมให้โรงเรียนน่าอยู่ขึ้น

4.จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ด้านลักษณะขององค์กร ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงาน ด้านลักษณะบุคลากร ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ดังนั้นผู้บริหารจะต้องปฏิบัติตนและส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน มีการสนับสนุนให้คุณครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน หรือเข้าร่วมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน หน่วยงานภายนอกให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมรอบๆโรงเรียน เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิผลที่ดียิ่งขึ้นไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาแนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรุณา ภู่มะลิ. (2556). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก ในภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ เพื่อการพัฒนา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
- จตุรภัทร ประทุม. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จริยาภรณ์ พรหมมิ. (2559). ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตติมา วรณศรี. (2557). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณ.
- ธีรพงศ์ อุปทุม. (2562). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการเรียนรู้ตามทักษะแห่งศตวรรษที่21 ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- พิศสวาท ศรีเสน. (2551). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในฝันหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันของโรงเรียนใน ฝันจังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ยุทธนา วาโยหะ. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต1. สารนิพนธ์มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
- ยุวดี ประทุม. (2559). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี:มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รังสรรค์ อ้วนจิตร. (2554). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก. ประถม ศึกษาขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต: มหาวิทยาลัยคริสเตียน.

- วนิดา คงมั่น. (2561) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาชลบุรี เขต 2. งานวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- วิมาลย์ ลีทอง. (2563). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. (2555). แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา. ระยอง สำนักงาน ฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- อศิราภรณ์ วรรณรัตน์ และ เสาวณี ตรีพุทธรัตน์ (2556). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6. *EDGKKUJ*, 8 (4), 210–219.
- อเนก วิลาสังข์. (2558). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดเทศบาล จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- เอกพล อยู่ภักดี และวัลลภา อาริรัตน์. (2560). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. *KKU Research Journal (Graduate Studies) Humanities and Social Sciences*, 5(2), 36–45. Retrieved from <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/gskkuhs/article/view/99613>.
- Hong, J., Youyan, N., Heddy, B., Monobe, G., Ruan, J., You, S., et al. (2016). Revising and validating achievement emotions questionnaire - teachers (AEQ-T). *Int. J. Educ. Psychol.* 5, 80–108. doi: 10.17583/ijep.2016.1395
- Hoy, W.K. & Miskel, C.G. (2008). *Educational Administration: Theory research and practice*. 7th edition. New York: McGraw-Hill.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). “Determining Sample Size for Research Activities”. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3), 607 – 610
- Mott, Paul E. (1972). *The Characteristics of Effective Organization*. New York: Harper and Row.
- Steers, R.M. (1977). Antecedents and Outcomes of Organizational Commitment. *Administrative Science Quarterly*, 22, 46-56.